

KOLOS RICHÁRD
(1904–1969)

1969 augusztusában, életének 65. évében hunyt el tragikus hirtelenséggel Kolos Richárd, a Budapesti Műszaki Egyetem professzora, az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság elnökhelyettese.

Életművében egymást kiegészítő egységgé forrt össze a szocialista nagyipari műszergyártás megszervezése, a műszermérnöki képzés létrehozása és a magyar műszeripar társadalmi bázisának megteremtése. Nagyműveltségű, szerény ember volt, akinek legfőbb erényei közé tartozott embersége, legmagasabb tisztségeiben is megmaradt közvetlen, megközelíthető embernek. Munkássága maradandó érték az egész magyar műszaki kultúra számára.

Kolos Richárd műegyetemi tanulmányait Budapesten végezte, 1927-ben szerzett gépészmérnöki oklevelet. Az akkori Láng Gépgyárban töltött rövid gyakornoki idő után a Magyar Siemens Művek műszerosztályának lett mérnöke, majd később főmérnöke. Az itt töltött másfél évtized alatt szerzett széles körű szakmai gyakorlatot, és itt alakult ki érdeklődése a műszer- és méréstechnika fejlesztési, szerkesztési és gyártási kérdései iránt.

A felszabadulás utáni években tervezőmérnökként dolgozott, majd 1949-ben megbízást kapott az első hazai műszergyár, az Elektromos Készülékek és Mérőműszerek Gyára megszervezésére, és mint a gyár főmérnöke, műszaki irányítására. Eredményes munkásságát fémjelzi, hogy a több kisipari üzem egyesítése révén létrehozott vállalat néhány év alatt európai színvonalú nagyüzemmé fejlődött.

1950-ben a Műszeripari Központ megszervezésére és vezetésére kapott megbízást, majd 1951-től a Kohó- és Gépipari Minisztérium műszeripari főosztályát vezette. 1954-től 1962-ig mint KGM miniszterhelyettes jelentős szerepet töltött be a magyar műszeripar szervezésében és gyors fejlesztésében. Megszervezte a műszeripari vállalatok egységes irányítását, és ezzel megteremtette a hazai nagyipari műszergyártás összehangolt fejlődésének alapjait.

1962-ben a Tudományos és Felsőoktatási Tanács főtitkárává, majd annak megszűnése után az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság elnökhelyettesévé nevezték ki. Ezen munkakörében jelentős szerepe volt az országos távlati tudományos kutatási terv kidolgozásában.

Széles körű tudományszervezési és igazgatási tevékenysége mellett munkássága jelentős a műszaki felsőoktatás fejlesztése terén is. A legelső között volt, akik

felismerték a műszerszakos mérnökök képzésének jelentőségét, neve elválaszthatatlanná vált a hazai műszermérnökök nevelésétől.

1951-től 1953-ig az Állami Műszaki Főiskola műszertagozatát vezette, majd alapvető szerepet töltött be a Villamosmérnöki Kar keretén belül alakult műszerszak és a hozzá rendelt szaktanszékek létrehozásában. Tanszékvezető professzora volt az 1953-ban létrehozott Műszer- és Finommechanika, majd az ebből alakult Műszer és Méréstechnika Tanszéknek. E tanszék keretén belül fő tudományos területének elsősorban az elektromechanikus mérőeszközökkel, ezen belül a villamos mutató műszerekkel foglalkozó témakört tekintette. Hazai viszonylatban először állított össze a tématerületről egységes, egyetemi szintű előadási anyagot, munkásságát számos jegyzet tükrözi. A tárgynak mindvégig előadója volt. 1964-ben átvette az akkor alakult Híradás- és Műszeripari Technológia Tanszék vezetését. Széles körű szakmai ismeretei, ipari gyakorlata kiválóan alkalmassá tették arra, hogy tudását itt elsősorban a technológiai jellegű tárgyak kidolgozása terén hasznosítsa.

Egyetemi munkásságának méltatásakor külön meg kell emlékezni kiemelkedő oktatói-nevelői tevékenységéről. Ízig-vérig pedagógus volt, aki mindvégig szívügyének tartotta az ifjúság nevelését. Az oktató-nevelői tevékenységet súlyponti kérdésnek tekintette, közvetlen, szerény egyéniségével példamutatóan meg tudta teremteni a kapcsolatot az ifjúsággal. Gyakorlatát, nagy élettapasztalatát, széles látókörét, mély humanizmusát, nagy kultúráltságát az ifjúság nevelésének érdekében állította. Olyan egyéniség volt, aki környezetére maradandóan tudott hatni. Ez a hatás mindig konstruktív volt, mindig haladó, előremutató, mérnök-generációk szakmai, emberi fejlődését határozta meg.

1969.